

Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної наукової конференції

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

17 – 18 листопада 2016 року

м. Харків

**Харків
2016**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 3 від 31.10.2016 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустриальних проблем розвитку НАН України (протокол № 10 від 21.10.2016 р.)

Рецензенти: **Бубенко Павло Трохимович** – д. е. н., проф., директор Північно-Східного наукового центру НАН і МОН України;
Криворучко Оксана Миколаївна – д. е. н., проф., завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно- дорожнього університету;
Райко Діана Валеріївна – д. е. н., проф., професор кафедри економічної кібернетики та маркетингового менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 17 – 18 листопада 2016 р. – Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2016. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

У виданні наведені результати наукових досліджень учасників, проведених в рамках одинадцяті міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману». Розглянуті питання теоретичних і прикладних засад формування та розвитку конкурентоспроможності та активізації інноваційних процесів економіки України в контексті міжнародної інтеграції. Невід'ємною частиною цього видання є збірка тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання містить корисну інформацію для подальших наукових досліджень, практичні рекомендації з удосконалення бізнесу та шляхи вирішення актуальних проблем інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій, науковцям, аспірантам та студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженням інновацій

<i>Авраменко О. В.</i> Особливості транспортно-експедиційного обслуговування	106
<i>Белосвіт О. В., лаврова є. С.</i> Особливості пільгового оподаткування сільськогосподарських товаровиробників	110
<i>Веретенникова Г. Б.</i> Методичні рекомендації з вибору заходів підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах інноваційної діяльності	113
<i>Верещакіна Г. В.</i> Управління інноваційними ризиками: поняття, функції, методи нейтралізації	118
<i>Герашченко І. М.</i> Кластеризація регіонів України за особливостями функціонування ринку праці	122
<i>Дейнеко є. В.</i> Впровадження державного внутрішнього фінансового контролю в Україні	125
<i>Демченко Г. В.</i> Загальні аспекти вибору показників аналізу інноваційної активності промислових підприємств	129
<i>Дікань л. В., Чеботарь Ю. Г.</i> Внутрішній фінансовий контроль в умовах реформування державного фінансового контролю України: недоліки та шляхи вирішення	133
<i>Дікань л. В., шевченко І. О.</i> Методичний підхід до оцінки якості державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм	137
<i>Діоба А. В.</i> Зелені інновації як основа забезпечення конкурентоспроможності	142
<i>Долгова А. В.</i> Інноваційне управління підприємством	147
<i>Доуртмес П. О.</i> Підвищення ефективності державного регулювання інвестиційної діяльності	150
<i>Захаров В. А.</i> Операційний менеджмент на іноземних промислових підприємствах	154

	<i>Зеленський М. В.</i> Внутрішній аудит в логістиці як спосіб оптимізації фінансового стану компанії в умовах економічної нестабільності	157
	<i>Илясов В. С.</i> Нематериальная мотивация работников предприятия: зарубежный опыт	160
	<i>Итолітова І. Я.</i> Підвищення конкурентоспроможності шляхом запровадження політики енергозбереження на підприємстві	164
	<i>Калінкін Д. В.</i> Внутрішній аудит бюджетних установ як інноваційний механізм розвитку державного фінансового контролю	168
	<i>Капустник С. К.</i> Теоретичні аспекти розвитку ризик-менеджменту в системі стратегічного управління підприємством	172
	<i>Колодізева С. О.</i> Позичування факторингу як інноваційної послуги вітчизняного ринку фінансових послуг	175
	<i>Колодізева Т. О.</i> Організаційне забезпечення інформаційної безпеки логістичних систем	179
	<i>Кривоцова Т. О.</i> Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в органах державного сектора як інноваційного механізму реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні	183
100	<i>Мажник л. О.</i> Конфлікти як інноваційні бізнес-можливості підприємств	187
	<i>Новікова Т. В., Мельникова К. В.</i> Показники моніторингу стану фінансових потоків в логістичних системах	190
	<i>Омеланко Н. Н.</i> Стимулирование роста производительности труда	193
	<i>Письмак В. О.</i> Інтегрована логістика як засіб підвищення конкурентоздатності підприємства	197

<i>Плеханова Т. є.</i> Стратегічне планування інноваційного розвитку підприємства	200
<i>Поклонська л. С.</i> Залежність обсягу реалізованої промислової і машинобудівної продукції від рекламних заходів	203
<i>Полякова Я. О.</i> Логіко-семантична основа конкурентних переваг підприємства	208
<i>Попов О. С., Рєтка Т. є.</i> Економічна діяльність підприємства: діагностика матеріально-технічного забезпечення	212
<i>Разінкова В. П., Лук'янець С. П.</i> Стратегічний менеджмент інноваціями на підприємствах	216
<i>Салашенко Т. І.</i> Шляхи забезпечення газової незалежності України: середньострокові пріоритети інноваційної діяльності	219
<i>Севостьянова Г. С.</i> Іноваційний підхід в публічних закупівлях	225
<i>Селєзньова Г. О.</i> Джерела та чинники формування конкурентних переваг підприємства	229
<i>Сиваш Ю. М., Господинюк К. є.</i> Формування креативного потенціалу команди проекту	233
<i>Сисоєв В. В.</i> Застосування рефлексивних моделей при виборі постачальника	237
<i>Сігаєва Т. є., Чекунова С. О.</i> Іноваційні підходи моніторингу результативності використання засобів масової інформації в рекламній діяльності підприємства	242
<i>Тищенко В. Ф., Іванова О. Ю.</i> Регулювання інноваційної складової економіки знань: регіональний аспект	246
<i>Томах В. В.</i> Технологічний аудит як складова управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства	250
<i>Тонєва К. В.</i> Багатовимірне шкалювання в стратегічному аналізі	254

<i>Тур І. Ю.</i> Вплив інтелектуальної міграції молоді на конкурентоспроможність держави	258
<i>Хандамірян А. Г.</i> Напрями удосконалення фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств	262
<i>Хоєрат О. І.</i> Аналіз стану та розвитку конкурентоспроможності підприємств цукрової промисловості України	266
<i>Хоєрат О. М.</i> Особливості впровадження інновацій на підприємствах цукрової промисловості	271
<i>Чечетова-Терашівлі Т. М., Удовенко А. О.</i> Державна політика дерегулювання економіки: пріоритети та критерії ефективності	275
<i>Чумак л.</i> Сутність кадрової безпеки підприємства	279
<i>Ястремська О. М.</i> Стратегії комунікацій суб'єктів господарювання в процесі інвестування інновацій	283

Секція 2. Міжнародна конкуренція
та конкурентоспроможність

<i>Астахова І. э.</i> Маркетинговий підхід в формуванні конкурентних переваг підприємства	287
<i>Бестужєва С. В.</i> Проблеми державної підтримки розвитку експортної сфери України	291
<i>Бондаренко л. М., Карась М. Р.</i> Особливості конкурентоспроможності фармацевтичної галузі України у розрізі експортного потенціалу	295
<i>Віннікова В. В., Віннікова В. А.</i> Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств сфери послуг	299
<i>Возненко Н. І.</i> Оцінка витрат на функціонування логістичної системи підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності	303

<i>Воїнова Т. С., Мултанівська Т. В.</i> Забезпечення конкурентоспроможності аудиторської фірми на вітчизняному ринку аудиторських послуг	307
<i>Громенкова С. В.</i> Обеспечение конкурентоспособности национальной экономики: опыт Польши	311
<i>Гуржій Н. Г.</i> Логістика як фактор забезпечення конкурентних переваг підприємства на міжнародному ринку	315
<i>Dzenis O. O., balytska k. E.</i> Investment attractiveness as a basis of company international competitiveness	320
<i>Dzenis O. O., voronovych k. o.</i> Те «blue ocean» concept: innovations against competition	323
<i>Доброскок Ю. Б.</i> Впровадження та розвиток державної інноваційної політики як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності	327
<i>Іванієнко К. В.</i> Моніторинг стратегічної ситуації розвитку експортного потенціалу промислового підприємства	330
<i>Котлиш О. М.</i> Теоретичні аспекти ефективності зовнішньоекономічної діяльності: понятійно-категоріальний апарат	334
<i>Кочетигова Т. В.</i> Тенденції процесів злиттів і поглинань компаній в економіках країн світу	341
<i>Литов В. В.</i> Глобальна конкуренція як елемент господарювання	345
<i>Мельник А. О.</i> Розвиток регулювання трансфертного ціноутворення в Україні	350
<i>Мельникова К. В.</i> Напрямки розвитку інноваційної політики в регіонах	354
<i>Мерхо О.</i> Аксіологічний аспект формування конкурентоспроможності	357

	<i>Піддубний І. О., Піддубна Л. І.</i> Методологічні аспекти організаційного проектування системи управління конкурентоспроможністю	361
	<i>Резнікова Т. О.</i> Формування конкурентних переваг з управління валютними ризиками в міжнародному бізнесі	365
	<i>Руденко Г. Р.</i> Підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств через підвищення ефективності здійснення їх логістичних процесів	370
	<i>Салащенко Т. І., Штілевський О. В.</i> Стратегічні орієнтири зміцнення енергетичної безпеки України в газовій сфері	374
	<i>Святуха І. А.</i> Конкурентоспроможність біотехнологічної галузі України	379
	<i>Серпухов М. Ю.</i> Класифікація торговельних війн у світовому господарстві	383
	<i>Шевченко І. В.</i> Ребрендинг як елемент маркетингової стратегії на підприємстві	387
	<i>Шестакова О. А., Баранник В. О.</i> Аналіз методик оцінки експортного потенціалу підприємства	390
	<i>Шестакова О. А., Більченко К. О.</i> Класифікація конкурентних стратегій підприємства	394
104	<i>Шестакова О. А., Єрмолаєва І. Д.</i> Питання законодавчого забезпечення розвитку експортного потенціалу підприємств машинобудівного комплексу України	398
	<i>Шестакова О. А., Попова І. К.</i> Вибір нового ринку збуту та його вплив на зовнішньоекономічну діяльність підприємства	402
	<i>Shestakova O. A., Tymchenko A. I.</i> The essence of economic category «export potential»	406

Италь Т. В., Козуб В. О. Особливості розвитку міжнародної конкуренції в умовах глобалізації 411

Секція 3. Проблеми розвитку національної інноваційної системи та інноваційної діяльності підприємства

Віннікова О. С., Щербуняєв М. П. Податкове стимулювання розвитку малого бізнесу як спосіб активізації інноваційної діяльності в Україні 415

Кожушко О. В. Місце безпеки інтелектуальної власності в економічній безпеці підприємства 419

Полякова О. Ю., Шликова В. О. Україна – єС: фінансування науки 422

Понікаров В. Д., Федорищева О. А. Охорона прав інтелектуальної власності: роль та значення в умовах сьогодення 425

Птаценко О. В. Маркетингово-логістична підтримка інноваційного розвитку бізнес-діяльності 429

Хаустова В. є., Олійник А. Д. Напрями реструктуризації промисловості України з урахуванням розвитку сучасних інноваційних технологій 432

Ялдин І. В., Колбасін є. С. Стратегічні пріоритети використання композитних матеріалів в промисловості 436

Обеспечение конкурентоспособности национальной экономики: Опыт Польши

Громенкова Светлана Вячеславовна – кандидат экономических наук,
доцент кафедры международной экономики и менеджмента
внешнеэкономической деятельности,
Харьковский национальный экономический университет имени Семена Кузнеця
e-mail: svitlana.gromenkova@m.hneu.edu.ua

По оценкам Всемирного экономического форума, который ежегодно публикует рейтинг стран по уровню их конкурентоспособности, в докладе 2016–2017 гг. Украина заняла 85 место из 138 стран, ухудшив свою позицию на 6 пунктов. За последние 5 лет это самая низкая позиция Украины в рейтинге. Наиболее проблемными факторами для ведения бизнеса в Украине экспертами уже традиционно были названы: коррупция, политическая нестабильность, инфляция, неэффективная правительственная бюрократия, затрудненный доступ к финансированию, нестабильность правительства, высокий уровень налогов и сложное налоговое регулирование. Не удовлетворяет также уровень валютных ограничений в стране, состояние обеспечения объектов инфраструктуры и ограничительные регуляторы на рынке труда.

Вместе с тем за два последних десятилетия целый ряд стран достигли выдающихся успехов в вопросах экономического роста и увеличения конкурентоспособности на международном уровне. В их числе и западный сосед Украины – Польша.

Польша и Украина имели приблизительно одинаковые стартовые позиции в начале трансформационных преобразований, но на дистанции реформирования и преобразования экономики Польша ушла далеко вперед, о чем свидетельствуют разнообразные международные рейтинги, а также показатели социально-экономического развития страны. В этой связи в рамках данного исследования ставится задача проанализировать польский опыт реформирования экономики и повышения ее конкурен-

тоспособности на международной арене, а также сформулировать на этой основе рекомендации для Украины.

Сегодня Польша занимает 36 место по уровню глобальной конкурентоспособности экономики по версии Всемирного экономического форума, что на 49 позиций выше Украины. Польша в последнее десятилетие сделала большой рывок вперед. В годы высокой экономической конъюнктуры в мире Польша с ростом ВВП на уровне 6,8 % в 2007 году и 5,1 % в 2008 году была лидером среди европейских стран. В 2015 рост ВВП в Польше составил 3,6 %.

Вступление Польши в Европейский Союз в 2004 году было важным этапом в динамичном развитии страны. С 1990-х годов Польша постепенно уменьшала размер отставания среднего ВВП на душу населения от показателей западных стран. На сегодняшний день среднедушевой ВВП в Польше составляет 26 402 доллара США, что почти в шесть раз превышает уровень 2000 года и составляет порядка 70 % от уровня этого показателя в развитых странах мира.

Данная позитивная экономическая динамика привела к положительным тенденциям – увеличению продолжительности жизни населения, улучшению состояния здоровья нации, снижению количества бедных, улучшению образовательных программ, развитию инфраструктуры, реформированию промышленной модели Польши, появлению значительного по размеру сектора частного предпринимательства – малого и среднего бизнеса.

Подготовка Польши к вступлению в ЕС имела чрезвычайно мощное воздействие на конкурентоспособность национальной экономики, дала толчок к модернизации экономики. Большой европейский рынок и фонды, крупнейшим бенефициаром которых стала Польша, изменили страну, законы, инфраструктуру, экономику и бизнес.

Повышение конкуренции означало повышение качества продукции в сочетании с более низкой ценой. К тому же необходимо было учитывать новый европейский тренд – экологичность, что заставляло предприятия обновлять основные фонды и модернизировать производства. Упор был сделан на основных конкурентных отраслях: пищевой, легкой промыш-

ленности, химическом производстве. К настоящему времени Польша занимает лидирующее место в ЕС по производству автозапчастей и авиакомпонентов, страна является центром мирового офшоринга (перевода части подразделений компании за границу).

Необходимо отметить, что в Польше много делается для привлечения инвесторов. В стране создаются промышленные кластеры и введены льготные налоговые режимы там, где это может дать хороший результат. Используется политика низких процентных ставок. Кроме того, целый ряд практических инструментов направлен на привлечение прямых инвестиций в страну. Так, например, для стратегических инвесторов существуют государственные гранты: правительство страны софинансирует 7–8 % стоимости инвестиций и обеспечивает политическую поддержку новому бизнесу. Также совместно с ЕС Польша осуществляет программу поддержки инноваций, дающую возможность получить материальную поддержку инновационному бизнесу. 70 % всех средств освобождаются от земельного налога, а на территории особых экономических зон 30 % инвестиций на пять лет освобождаются от налога на прибыль. Но самое главное – в Польше создана доброжелательная атмосфера для бизнеса. Сегодня Польша занимает самое высокое место в Центральной и Восточной Европе по индексу Всемирного банка «Doing Business».

Среди последних шагов в области оптимизации экономического развития и повышения конкурентоспособности национальной экономики особо хотелось бы отметить принятый Кабинетом Министров Польши в феврале 2016 года «План на благо ответственного развития». Документ является стратегией развития экономического сектора республики на перспективу и, в частности, предусматривает: поддержку предпринимателей, в том числе меры по повышению производительности фирм, увеличению объема инвестиционных вложений; рост средств на инновационное развитие, обеспечение действенного партнерства секторов науки и бизнеса; повышение темпов экономического роста и уровня качества продукции и услуг; привлечение 1 трлн злотых (254 млрд дол) капиталовложений в перерабатывающую отрасль, а также в сегмент инноваций для

обеспечения роста народного хозяйства и повышения уровня конкурентоспособности экономики.

Как показывает опыт Польши, кризис создает не только угрозы для экономики, но и открывает новые перспективы и шансы для бизнеса. Проведя ряд болезненных реформ и максимально использовав евроинтеграционные возможности для экономического роста и повышения конкурентоспособности, Польша превратилась в одного из успешных игроков на европейской экономической арене. Польшу сегодня называют в числе семи развивающихся рынков (на ряду с Китаем, Чили, Малайзией, Перу, Польшей, Филиппинами и Мексикой), которые, вероятно, окажутся драйверами глобального роста в ближайшие годы.

Позитивный опыт Польши и ее сегодняшние успехи должны быть вдохновляющим примером в ходе реформирования экономики Украины и повышения ее конкурентоспособности, а также на пути евроинтеграции нашей страны.

литература

1. The World economic Forum. Report 2016–2017 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2016-2017/economies/#economy=UKR
2. The World economic Forum. Report 2016-2017 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.reports.weforum.org/global-competitiveness-index/country-profiles/#economy=POL
3. Экономический путь Польши: уроки для кризисной Украины [Электронный ресурс] / Б. Крамек. – Режим доступа : <http://www.euointegration.com.ua/rus/experts/2015/04/10/7032822/>

